

Viel' on Suomi voimissaan . . .

30.11. - 15:02

Itsenäisyyspäivään on viikko. Sen kunniaksi Satakunnan Museon johtaja Leena Sammallahti, jääkiekkoilija Jari Korpisalo, musiikinopettaja Minna Välimäki ja lukiolainen Mirko Niittumäki testasivat porilaisen Nelostuote Oy:n Suomi-tietopelin. Ja samalla toisensa.

JUKKAPEKKA VARJONEN

Satakunnan Museon johtaja Leena Sammallahti suorastaan tuohtuu kysymyksestä.

– Ei se mikään kauluslauta ole. Se on kauluslauta! Voin vaikka heti näyttää teille meidän kokoelmasta sellaisen.

Museonjohtaja kuitenkin hyväksyy Jari Korpisalon oletuksen, että kyseisellä laudalla silitettiin pyykkiä. Ei se ole jääkiekkoilijan syy, jos tietokilpailun laatija on kirjoittanut kysymyksen väärin.

Sammallahti ja Korpisalo testasivat musiikinopettaja Minna Välimäen ja lukiolaisen Mirko Niittumäen kanssa porilaisen Nelostuote Oy:n kehittämän Suomi-tietopelin uusimman version.

Koska 2 400 kysymyksen joukossa udellaan mm. Yyterin sijaintia, päätettiin leikkimielinen kisa pitää Satakunnan Museon alakerrassa, sen kesäisen panoraaman vieressä.

Nelostuote lanseerasi Suomi-tietopelinsä markkinoille viime vuoden lokakuussa. Kysyntä oli niin kova, että peli myytiin jouluksi loppuun.

Menestyksen innoittamana Nelostuote on tehnyt pelistä maakohtaisia versioita. Karjarannan tehtaalla tehdään myös vastaavaa tietopeliä Ruotsin, Norjan, Englannin, Hollannin ja Ranskan markkinoille. Ensi vuonna saavat oman pelinsä ukrainalaiset, latvialaiset, eestiläiset ja tanskalaiset.

Nelostuotteen mukaan myös muualla Euroopassa on yleisö ilahtunut tietokilpailusta, jossa kysytään vain oman maan asioita.

Euroviisut muistissa

Suomi-tietopelin ensimmäinen myönteinen puoli huomattiin heti alkuun. Yksinkertaisten sääntöjen ansiosta peliin pääsi kiinni oitis. Osittain tämä johtuu siitä, että se muistuttaa rakenteeltaan paljon vuosia tietokilpailuja hallinnutta Trivial Pursuit -peliä.

Minna Välimäki muistaa yhä oman trivialinsa parinkymmenen vuoden takaa.

– Siinä kysyttiin Neuvostoliitosta ja hiteistä, joita kukaan ei enää tunne. Oransiset kysymykset tuntuivat käsittelevän vain nyrkkeilyä.

Välimäki, joka juuri sai Satakunnan taidetoimikunnalta apurahaa sävellystyöhön, oli elementissään musiikkia koskevilla kysymyksillä.



MARTTI LARIKKA/SK

Miten kreivi Eric von Rosen liittyy Suomeen? Leena Sammallahti, Jari Korpisalo, Minna Välimäki ja Mirko Niittumäki klassisen tietokilpailukysymyksen ääressä. Kreivi lahjoitti Suomen armeijalle ensimmäisen lentokoneen.

Uvilan-Kullaan koulun musiikin lehtori tiesi, että Orvokki Itä -salanimen taustalla ovat Toivo Kärki ja Reino Helismaa ja Silkkirumpu-oopperan Paavo Heininen. Välimäki yritti myös auttaa kanssakilpailijoitaan euroviisuja käsittelevissä kysymyksissä.

Museon alakerran Porirock-osasto sai kilpailijan, kun Välimäki lauloi Lasse Mårtenssonin **Laiskotellen** -kappaleen ja Laila Kinnusen **Valoa ikkunassa** -kappaleen.

Molempien euroviisukappaleiden sanat oli vahvasti muistissa.

Kysymyksissä paljon tuttua

Lukiolainen Mirko Niittumäki erottautui muista kilpailijoista siinä, että hänellä on aiempaa tietokilpailukokemusta. Hän oli mukana PSYL:n voittoisassa joukkueessa, joka voitti Satakunnan Kansan historiatietokilpailun.

– Myönnän, että tykkään katsoa televisiosta tietokilpailuja, mutta ei tämä sen vakavampaa ole. Aina näistä jotain oppii. Olisin luullut, että Joensuu on Pielisen rannalla, mutta nähtävästi se on Pyhäselän. Radioaiheisia kysymyksiä on yllättävän paljon. Onko kysymyksen laatijoissa mukana radiotoimittajia?

Nelostuote on kysymyksiä laatiessaan saanut apua mm. porilaisilta historianopettajilta. Tämä ehkä näkyy pienoisessa kotiinpäin vedossa. Varsinkin yleistieto-osiossa on sellaisia murre sanoja, jotka meille länsisuomalaisille ovat helppoja.

Korpisalo tietää skiglaamisen

Jari Korpisalo on asunut Porissa kahteen otteeseen yhteensä jo kymmenen vuotta. Stadin poika onkin oppinut tuntemaan paikalliset murre sanat, vaikka itse ei niitä puheessaan käytäkään.

Korpisalo joutuukin käyttämään käsiään avuksi, kun selittelee ”frami” -sanaa.

Nopeammin tulee sen sijaan vastaus kysymykseen, mitä tarkoittaa ”skiglata”?

– Se on purjehtia.

Korpisalo erottuu pelissä siinä, että hän valitsee aina kun voi urheilukysymyksen. Varsinkin vanhojen olympiavoittajien suhteen Korpisalo on heikoilla, joten hän turvautuu tuttuun visailukikkaan. Hän epäilee kaikkia vanhoja olympiavoittajia painijoiksi.

Taktiikka onnistuu, kun kysytään Kyösti Lehtosen urheilulajia (kultaa painissa vuoden 1956 kisoissa).

Suuri olkivuosi on tuntematon

Kisailijoista museonjohtaja Leena Sammallahti epäröi eniten osallistumisestaan. Sammallahti jää eläkkeelle ensi maaliskuun alusta. Sen kuulemma joskus huomaa, kun täytyy muistaa historiallisten tapahtumien yksityiskohtia.

Sammallahden mukaan museonjohtajalta harvemmin kysytään vuosilukujen perään.

– Ne tiedot saa helpommin kirjoista. Enemmänkin saa vastata esineiden historiaan. Juuri meille tuotiin Makholmasta raudanpalanen, joka oli ollut parin metrin syvyydessä.

Kisassa museonjohtaja on kuitenkin vauhdissa. Historiakysymyksiin tulee vastaukset kuin apteekin hyllyltä. Ainoastaan suuresta olkivuodesta museonjohtajalla ei ole hajuakaan.

Vastaus, jonka mukaan se oli vuoden 1601 suuri katovuosi, saa yleisen hymähdyksen.

Kompastuskivenä luonnontiede

Joukkue oppii pelissä varsin nopeasti taktikoimaan. Kilpailijoissa ei ollut yhtään biologia. Kun kysymykset harakan munien väristä ja kuikan levinneisyysalueesta huomattiin hankaliksi, yritettiin luonnontiedettä lopulta välttää.

Peli päätettiin puhaltaa poikki 45 minuutin pelin jälkeen. Ajasta tosin osa kului kuvausjärjestelyihin. Tilanne oli kutkuttava. Samallahti ja Korpisalo olivat saaneet kaksi pistenappulaa ja Niittumäki yhden. Välimäen arpaonni oli kiertänyt leijonaruudut, joissa pistenappuloita olisi voinut itselleen kerätä.

Kukaan ei ollut lähelläkään kuutta pistenappulaa, keskiötä ja pelin loppua.

– Onnella nuo kaksi sain. Noiden luonnontiede-kysymysten oikein vastaamisessa olisi tainnut mennä koko porukalla pitkään, naurahtaa Korpisalo.

Kommentteja Suomi-pelistä

29.11. - 20:11

Jari Korpisalo:

– Ajankohtaisuudesta plussaa, niin kuin luisteluryhmä Rockettesiin liittynyt kysymys. Poikani ovat 9- ja 11-vuotiaita, joten he ovat kohta sopivassa peli-iässä.

Mirko Niittumäki.

– Ihan asiallisia kysymyksiä. Varsinkin historian kysymykset sopivan haasteellisia. Luonnontieteen kysymykset olivat kuin jostain lintukirjasta plärättyjä.

Leena Samallahti:

– Kysymyksissä hieman virheitä, mutta Suomi-peli on hieno idea. Tästä olisi hieno kehittää vastaava, ihan puhtaasti Satakuntaa käsittelevä peli.

Minna Välimäki:

– Musiikkikysymykset monipuolisia, mukava sekoitus vanhaa ja uutta. Kiva peli, jossa oppii myös jotain uutta Suomesta. Hyvä koko perheen joululahja